

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/83/2015
Identifikačné číslo spisu: 7013201031
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7013201031.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a z členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci navrhovateľa: Q. R., narodený XX.XX.XXXX, bytom v W. K. I., O. XX, právne zastúpený: JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., advokát, so sídlom v Košiciach, Južná Trieda 28, proti odporcovi: Okresný úrad Košice-okolie, Pozemkový a lesný odbor, so sídlom v Košiciach, Hroncova 13, o odvolaní proti rozhodnutiu odporcu zo 14. júna 2013, č. 2013/00515-12-Kr, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 6. decembra 2013, č. k. 9Sp 25/2013-23, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 6. decembra 2013, č. k. 9Sp 25/2013-23 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu zo 14. júna 2013, č. 2013/00515-12-Kr z r u š u j e a v r a c i a vec odporcovi na ďalšie konanie.

Účastníkom konania náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom zo 6. decembra 2013, č. k. 9Sp 25/2013-23 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ a „rozhodnutie krajského súdu“) potvrdil rozhodnutie odporcu zo 14. júna 2013, č. 2013/00515-12-Kr (ďalej len „rozhodnutie odporcu“), ktorým Obvodný pozemkový úrad Košice-okolie ako orgán príslušný podľa § 5 zákona č. 330/1991 Zb. v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. rozhodol vo veci žiadateľa (navrhovateľa) tak, že žiadateľ podľa § 4 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. nespĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb., že žiadateľovi sa nepriznáva vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území O. zapísanej v pozemnoknižnej zápisnici č. 312 ako časť parcely č. 978 o výmere 408 m² druh pozemku orná pôda, ktorá bola

odčlenená geometrickým plánom SGaK Košice-vidiek číslo 241-2-0-3602-104 zo 14.7.1982 a stala sa predmetom kúpnej zmluvy z 15.10.1982 registrovanej pod č. RI-483/82, a že žiadateľovi nevzniklo právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 alebo § 16 zákona č. 229/1991 Zb.. Krajský súd navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd poukázal na ustanovenia § 6 ods. 1 a ods. 2 a § 9 ods. 1 a ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. a skonštatoval, že obsahu administratívneho spisu odporcu vyplýva, že rozhodnutím odporcu č. 2009/001296-Kr z 15. mája 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. júna 2009, navrhovateľ spĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 písm. p/ zákona a navrhovateľovi ako oprávnenej osobe sa nepriznáva vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území O. zapísanej v pozemknoknižnej zápisnici č. 312 ako časť parcely č. 798 o výmere 316 m², druh pozemku orná pôda. Nepriznaním vlastníckeho práva k predmetnému pozemku nie je dotknuté právo oprávnenej osoby na náhradu podľa § 11 ods. 2 alebo § 16 zákona. Oprávnená osoba získa do vlastníctva iné pozemky alebo náhradu takto: Q. R., rod. R., bytom O. XX, W. K. I., dátum narodenia XX.XX.XXXX, v podiele 1/1.

Krajský súd ďalej uviedol, že predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní bolo však rozhodnutie odporcu č. 2013/00515-12-Kr zo 14. júna 2013, ktorým odporca vo veci navrhovateľa rozhodol tak, že navrhovateľ ako žiadateľ podľa § 4 ods. 2 zákona nespĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 a ods. 2 zákona a nepriznáva sa mu vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území O. zapísanej v pozemknoknižnej zápisnici č. 312 ako časť parcely č. 978 o výmere 408 m² druh pozemku orná pôda, ktorá bola odčlenená geometrickým plánom SGaK Košice-vidiek č. 241-2-0-3602-104 zo 14. júla 1982 a sa stala predmetom kúpnej zmluvy z 15. októbra 1982 registrovanej pod č. RI-483/82 s tým, že žiadateľovi nevzniká právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 alebo § 16 zákona.

V administratívnom spise odporcu sa nachádza identifikácia parciel č. j. K1-2002/09, z ktorej vyplýva, že v liste vlastníctva č. XXXX je zapísaná časť parcely č. 978 vo vlastníctve R. O. titulom D 230/85-28 31/86, v liste vlastníctva č. XXX, č. XXXX a č. XXXX parcely CKN č. 368369/1, č. 369/2 o výmere 408 m² titulom RI-483/82 podľa GP 241-2-0-3602-104 zo 14. júla 1982. Ostávajúca časť parcely o výmere 316 m² je zapísaná na LV č. XX a č. XXX titulom RII-69/1967 z dôvodu zriadenia práva osobného užívania, ktorá bola aj zároveň predmetom rozhodnutia odporcu č. 2009/001296-Kr z 15. mája 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. júna 2009.

Z pôvodnej pozemknoknižnej parcely č. 978 o výmere 1413 m² prešla do vlastníctva štátu iba časť o výmere 316 m². Ostávajúca časť o výmere 1095 m² má zachované vlastníctvo, ktoré sa stalo predmetom prevodov a nikdy neprešlo do vlastníctva štátu. Z obsahu administratívneho spisu odporcu taktiež vyplýva, že parcela č. 978 vedená v PKV č. 312 mala v roku 1956 výmeru 1413 m² a bola predmetom dedičského konania, ktorú nadobudol V. R., otec oprávnenej osoby Q. R. a z tejto parcely bolo v roku 1982 podľa geometrického plánu odpredaných 408 m², čo je preukázané kúpnu zmluvou spísanou formou notárskej zápisnice N 457/82, Nz 458/82, registrovanú Štátnym notárstvom Košice-vidiek č. RI-483/82 15. októbra 1982, ako aj geometrickým plánom č. 241-2-0-3602-104 zo 14. júla 1982. V súčasnosti z pôvodnej parcely č. 978 sú vytvorené dve parcely, a to č. 978/1 o výmere 297 m² a č. 978/2 o výmere 392 m².

Vychádzajúc z uvedeného bolo podľa krajského súdu zrejmé, že pri súčte výmery týchto parciel, ku ktorým vlastnícke právo neprešlo v rozhodnom období na štát, ani na inú právnickú osobu, ako aj výmery, ktorá bola v roku 1982 odpredaná právnym predchodcom oprávnenej osoby možno dospieť k záveru, že z celkovej pôvodnej výmery 1413 m² zostal rozdiel 316 m², pričom o tejto výmere bolo právoplatne rozhodnuté rozhodnutím odporcu č. 2009/001296-Kr z 15. mája 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. júna 2009 (pôvodná výmera 1413 m² vo vlastníctve zostala parcela č. 978/1 o výmere 297 m² a parcela č. 978/2 o výmere 392 m², t. j. spolu 689 m², odpredaná bola výmera 408 m², čo spolu predstavuje 1097 m², takže rozdiel medzi pôvodnou výmerou 1413 m² po odpočítaní 1097 m² predstavuje výmeru 316 m²).

Na základe vyššie uvedeného dospel krajský súd k záveru, že navrhovateľ nespĺňa podmienky na vydanie nehnuteľnosti, ktorá je predmetom napadnutého rozhodnutia, uvedené v § 6 ods. 1 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb., pretože vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území O. zapísanej v pozemknoknižnej zápisnici č. 312 ako časť parcely č. 978 o výmere 408 m², druh pozemku orná pôda, ktorá bola odčlenená geometrickým plánom č. 241-2-0-3602-104 zo 14. júla 1982 sa stala predmetom kúpnej zmluvy z 15. októbra 1982 registrovanej pod č. RI-483/82, a teda neprešla do vlastníctva štátu tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 1 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb..

K odvolacej námietke právneho zástupcu navrhovateľa, že stanovená lehota 5 dní na vyjadrenie sa k podkladom, bola veľmi krátka a reálne nebolo možné vyjadriť sa k podkladom bez preštudovania spisu krajský súd uviedol, že odporcom určenú lehotu na vyjadrenie sa k podkladom možno považovať za primeranú už aj so zreteľom na tú skutočnosť, že navrhovateľ disponoval listinami týkajúcimi sa identifikácie pozemku, ktorý je predmetom napadnutého rozhodnutia, nakoľko tieto listiny aj predložil odporcovi 15. apríla 2009. Zároveň je potrebné uviesť, že právny zástupca navrhovateľa prevzal výzvu na vyjadrenie sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia 6. júna 2013, pričom napadnuté rozhodnutie odporcu bolo vydané 14. júna 2013.

Pokiaľ navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku uviedol, že v roku 1966 došlo k vyvlastneniu časti parcely 978, zapísanej v zápisnici 312 o výmere 1413 m², vyvlastnených podľa vyvlastňovacej listiny malo byť 597 m², podľa priloženého geometrického plánu, k tomu krajský súd uviedol, že odporca v rámci vykonávania dokazovania zistil, že vyvlastňovacia listina, na ktorú poukazuje navrhovateľ, sa v zbierkach listín v katastri nehnuteľnosti nenachádza. Keďže vyvlastňovacia listina nebola predložená ani navrhovateľom v priebehu celého právneho konania, preto nemohol odporca posudzovať obsah uvádzanej vyvlastňovacej listiny podľa § 6 ods. 1 písm. m/, resp. n/ zákona č. 229/1991 Zb.. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na to, že ani z odôvodnenia rozhodnutia odporcu č. 2009/001296-Kr z 15. mája 2009 nevyplývajú skutočnosti uvádzané navrhovateľom v opravnom prostriedku, týkajúce sa vyvlastnenia.

Keďže napadnuté rozhodnutie odporcu bolo podľa krajského súdu vydané na základe listín nachádzajúcich sa v spise a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil.

Náhradu trov konania krajský súd v súlade s § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku za použitia § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľovi nepriznal, pretože tento v konaní úspešný nebol. Odporcovi podľa tohto ustanovenia právo na ich náhradu neprislúcha.

II.

Odvolanie navrhovateľa

Navrhovateľ podal riadne a včas prostredníctvom svojho právneho zástupcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 6. decembra 2013, č. k. 9Sp 25/2013-23 odvolanie (ďalej len „podané odvolanie“ a „odvolanie navrhovateľa“), v ktorom sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací súd“) zrušil rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V podanom odvolaní navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že podané odvolanie odôvodňuje tým, že rozhodnutie krajského súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, a že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 205 ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že v roku 1966 došlo k vyvlastneniu časti parcely č. 978, zapísanej v zápisnici č. 312 o výmere 1413m², vyvlastnených podľa vyvlastňovacej listiny malo byť 597 m², podľa priloženého geometrického plánu. Navrhovateľ si uplatnil v roku 1992 reštitučný nárok na vrátenie parcely č. 978.

Podľa navrhovateľa, ak skutočne došlo k vyvlastneniu, tak vyvlastnených, podľa vyvlastňovacej listiny bolo 597 m² a nie len 316m², ako to vyplýva z rozhodnutia odporcu z 15. mája 2009 č. 2009001296-Kr, preto prokuratúra podala upozornenie a odporca mal vo veci rozhodnúť.

Krajský súd si podľa navrhovateľa len spočítal výmery parcely č. 978/1 a parcely č. 978/2, spolu 689 m². Krajský súd sa však podľa navrhovateľa pomýlil v tom, že parcela č. 978/2 nemá výmeru 392 m² ale len 228 m².

Krajský súd nezobral do úvahy geometrický plán č. 15/2012 a LV č. XXXX, kde sú uvedené skutočné výmery. Z parcely č. 978/2 bola vyčlenená parcela č. 385/7 o výmere 153 m², a z parcely č. 978/2 ostalo 75 m², čo je spolu 228 m² a nie 392 m², rozdiel je 164 m². Navrhovateľovi sa tak malo stratiť minimálne 164 m². Preto bola celá matematika krajského súdu nesprávna, keď parcela č. 978/2 nemá výmeru 392 m² ale 228 m². Podľa navrhovateľa preto krajský súd nesprávne zistil skutkový stav a nesprávne vyhodnotil dôkazy.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že tvrdenie krajského súdu, že lehota 5 dní na vyjadrenie bola primeraná, neobstojí. Navrhovateľ podal reštitučný návrh v roku 1992, teda konanie na správnom orgáne prebiehalo 20 rokov, štátny orgán mal 20 rokov, a navrhovateľovi poskytol 5 dní a to vrátane víkendu. Podľa navrhovateľa to nemá nič spoločné so spravodlivosťou.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu

K podanému odvolaniu sa odporca nevyjadril.

IV.

Právny názor odvolacieho súdu

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, orgánov územnej samosprávy ako i orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako i fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní navrhovateľa podľa § 212 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle odvolacieho súdu (www.nsud.sk) po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Predmetom konania pred krajským súdom bolo rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu odporcu zo 14. júna 2013 č. 2013/00515-12-Kr, ktorým Obvodný pozemkový úrad Košice-okolie ako orgán príslušný podľa § 5 zákona č. 330/1991 Zb. v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. rozhodol vo veci žiadateľa (navrhovateľa) tak, že žiadateľ podľa § 4 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. nespĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb., že žiadateľovi sa nepriznáva vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území O. zapísanej v pozemnoknižnej zápisnici č. 312 ako časť parcely č. 978 o výmere 408 m² druh pozemku orná pôda, ktorá bola odčlenená geometrickým plánom SGaK Košice-vidiek číslo 241-2-0-3602-104 zo 14. júla 1982 a stala sa predmetom kúpnej zmluvy z 15. októbra 1982 registrovanej pod č. RI-483/82, a že žiadateľovi nevzniklo právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 alebo § 16 zákona č. 229/1991 Zb..

Odvolací súd poznamenáva, že zákon č. 229/1991 Zb. je jedným zo zákonov reštitučného charakteru, ktorého cieľom je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi, zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období, vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb, a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadoch straty majetku. Tzv. reštitučné zákony však nezmiernili všetky majetkové krivdy spáchané v rokoch 1948-1989.

Vždy ostáva priestor pre úvahu, či prijatá legislatíva je tým najlepším riešením alebo či mala byť legislatívna právomoc uplatnená iným spôsobom, nakoľko rôzne nespravodlivosti z minulých období nemožno úplne napraviť nikdy. Reštitučné zákony tiež neobnovujú vlastníctvo k odňatému majetku automaticky, ale len vytvárajú podmienky na návrat majetku pôvodným vlastníkom, pričom sa od nich

oprávnené očakáva, že splnia určité povinnosti v súvislosti s majetkovou rehabilitáciou. Zákonná úprava, v rámci ktorej sa stanovili tie, ktoré podmienky (obmedzujúce kritéria) reštitučných nárokov a nie iné, mala za úlohu zabezpečiť právnu istotu vo vlastníckych vzťahoch a tiež chrániť ekonomické záujmy štátu. Neobmedzená majetková rehabilitácia by bola technicky a ekonomicky nezvládnuteľná a eliminovala by dobrú vôľu štátu napraviť spáchané krivdy. Tomuto tvrdeniu svedčia tie ustanovenia zákonov, ktoré označujú pôvodných vlastníkov nie ako vlastníkov, ale iba ako oprávnené osoby a právo požadovať vrátenie majetku ako nárok.

Na úvod odvolací súd uvádza, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie odporcu zo 14. júna 2013 č. 2013/00515-12-Kr, ktorým bolo rozhodnuté o zvyšnej (druhej) časti uplatneného nároku navrhovateľa z 21. septembra 1992. O prvej časti uplatneného nároku navrhovateľa bolo rozhodnuté rozhodnutím odporcu z 15. mája 2009 č. 2009/001296-Kr. Hoci toto rozhodnutie nie je predmetom súdneho prieskumu, odvolací súd pri svojom rozhodovaní musí prihliadnuť aj na toto rozhodnutie, konanie v ktorom bolo toto rozhodnutie vydané, ako aj obsah administratívneho spisu k tomuto konaniu. Na konanie o nárokoch oprávnených osôb v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. boli príslušné pozemkové úrady podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. v spojení s § 5 ods. 5 písm. g/ zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách.

Pre konanie pozemkového úradu o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 1 až ods. 3 zákona č. 229/1991 Zb. platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. - Správny poriadok.

Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správneho orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Na žiadosť správneho orgánu sú štátne orgány, orgány územnej samosprávy, fyzické osoby a právnické osoby povinné oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie (§ 32 Správneho poriadku).

Odvolací súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že Q. R. (navrhovateľ) si žiadosťou z 21. septembra 1992 uplatnil nárok na vydanie nehnuteľnosti podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. na pozemok parcely č. 978, roľa, o výmere 7 árov v katastrálnom území O., pričom uviedol, že daná nehnuteľnosť prešla na československý štát na základe vyvlastnenia pre účely výstavby z roku 1966 a uvedená výmera po vyvlastnení neslúžila svojmu účelu. Pôvodným výlučným vlastníkom pozemku parcely č. 978, ktorá mala výmeru 1413 m² bol V. R. (otec oprávnenej osoby, navrhovateľa).

Odvolací súd z Dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku k parcele č. 979/40 v katastrálnom území O. vo výmere 788 m² z 2. decembra 1966 registrovanej Štátnym notárstvom v Košiciach 24. februára 1967 zistil, že bolo Miestnym národným výborom Sady nad Torysou zriadené právo osobného užívania k parcele č. 979/40, ktorej súčasťou bolo 104 m² z pôvodnej parcely č. 978 a z Dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku k parcele č. 979/28 v katastrálnom území O. vo výmere 955 m² z 28. mája 1975 registrovanej Štátnym notárstvom v Košice - vidiek 30. mája 1975 zistil, že bolo Miestnym národným výborom Sady nad Torysou zriadené právo osobného užívania k parcele č. 979/28, ktorej súčasťou bolo 298 m² z pôvodnej parcely č. 978 (celkovo z pôvodnej parcely 402 m²).

Podľa odvolacieho súdu odporca obe dohody o zriadení práva osobného užívania, ktoré sú zložené v pripojených administratívnych spisoch, ako aj skutočnosti, ktoré z nich jednoznačne vyplývajú, tak v rozhodnutí odporcu zo 14. júna 2013 č. 2013/00515-12-Kr, ako aj rozhodnutí odporcu z 15. mája 2009 č. 2009/001296-Kr, úplne odignoroval, a preto skutkový stav, z ktorého vychádzalo rozhodnutie odporcu je v rozpore s obsahom pripojených administratívnych spisov, a bol preto daný dôvod pre zrušenie rozhodnutia odporcu podľa § 250j ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku.

Ďalej odvolací súd zistil, že z notárskej zápisnice z 13. októbra 1982 vyplýva, že výlučný vlastník pozemku parcely č. 978 (otec navrhovateľa) previedol vlastnícke právo kúpnu zmluvou na 408 m² parcely č. 978, ktoré boli odčlenené od parcely č. 978 geometrickým plánom č. 241-2-0-3602-104 a pričlenené k parcele č. 368 (160 m²) a k parcele č. 369 (248 m²). Celkovo vo výmere 408 m².

Navrhovateľ si žiadosťou z 21. septembra 1992 uplatnil nárok na vydanie nehnuteľnosti podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. na pozemok parcely č. 978, roľa, o výmere 7 árov v katastrálnom území O.. Celková výmera parcely č. 978 bola však 1413 m².

V administratívnom spise sa nachádza založené doplnenie podania z 27. apríla 2009 navrhovateľom, ktorý svoj reštitučný nárok zúžil len na vrátenie 316 m² z pôvodnej parcely č. 978 v katastrálne územie O.. Na základe tohto podania Obvodný pozemkový úrad Košice - okolie vydal rozhodnutie z 15. mája 2009 č. 2009/001296-Kr, ktorým rozhodol tak, že navrhovateľ spĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 písm. p/ zákona a navrhovateľovi ako oprávnenej osobe sa nepriznáva vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území Byster zapísanej v pozemnoknižnej zápisnici č. 312 ako časť parcely č. 798 o výmere 316 m², druh pozemku orná pôda.

Ďalej odvolací súd zistil, že na základe podaného podnetu prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice - okolie podala v zmysle § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. upozornenie prokurátora z 13. marca 2013 č. Pd 147/12-16 (ďalej len „upozornenie prokurátora“) na porušenie § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. s tým, že Obvodný pozemkový úrad Košice - okolie rozhodnutím z 15. mája 2009 č. 2009/001296-Kr nerozhodol o celom reštitučnom nároku navrhovateľa, rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a v administratívnom spise sa nachádzajú listiny (podanie navrhovateľa z 27. apríla 2009), ktoré nie sú zjavne podpísané navrhovateľom.

Na základe upozornenia prokurátora Obvodný pozemkový úrad Košice-okolie ako orgán príslušný podľa § 5 zákona č. 330/1991 Zb. v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. rozhodol vo veci žiadateľa (navrhovateľa) tak, že žiadateľ podľa § 4 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. nespĺňa podmienky uvedené v § 6 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb., že žiadateľovi sa nepriznáva vlastnícke právo k nehnuteľnosti v katastrálnom území O. zapísanej v pozemnoknižnej zápisnici č. 312 ako časť parcely č. 978 o výmere 408 m² druh pozemku orná pôda, ktorá bola odčlenená geometrickým plánom SGaK Košice-vidiek číslo 241-2-0-3602-104 zo 14. júla 1982 a stala sa predmetom kúpnej zmluvy z 15. októbra 1982 registrovanej pod č. RI-483/82, a že žiadateľovi nevzniklo právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 alebo § 16 zákona č. 229/1991 Zb..

Odporca odôvodnil svoje rozhodnutie zo 14. júna 2013, č. 2013/00515-12-Kr tým, že časť parcely č. 978 o výmere 408 m² druh pozemku orná pôda, ktorá bola odčlenená geometrickým plánom SGaK Košice-vidiek číslo 241-2-0-3602-104 zo 14. júla 1982 sa stala predmetom kúpnej zmluvy z 15. októbra 1982 registrovanej pod č. RI-483/82, pričom žiadateľ (navrhovateľ) požiadal o vrátenie parcely č. 978 len vo výmere 7 árov a o výmere 316 m² (3,16 árov) bolo už rozhodnuté rozhodnutím z 15. mája 2009 č. 2009/001296-Kr, ostávalo odporcovi rozhodnúť o zvyšných 4 ároch, ktoré predstavujú 408 m² (4,08 árov), ktoré sa stali predmetom kúpnej zmluvy z 15. októbra 1982 registrovanej pod č. RI-483/82.

Podľa názoru odvolacieho súdu odporca postupoval v rozpore so základnými zásadami logiky a ustanovením § 32 Správneho poriadku, keď pôvodná parcela č. 978 mala výmeru 1413 m² a odporca bez toho, aby náležite zistil, koľko m² bolo z parcely skutočne vyvlastnených, určil, že z pôvodných 1413 m², z ktorých bolo navrhovateľom žiadaných 7 árov, sa v rámci týchto 7 árov už rozhodol o 316 m² a o zvyšných necelých 4 ároch stačilo rozhodnúť tak, že sú to tie 4 áre, ktoré sa stali predmetom kúpnej zmluvy z 15. októbra 1982 registrovanej pod č. RI-483/82. Správne mal odporca v zmysle § 32 Správneho poriadku postupovať tak, že mal zistiť koľko m² bolo v skutočnosti vyvlastnených z pôvodných 1413 m², a na základe tohto zistenia rozhodnúť o zvyšnej časti uplatneného nároku.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je potom omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Keďže odporca postupoval na základe nesprávneho právneho posúdenia a v rozpore so základnými zásadami logiky bol preto daný dôvod aj pre zrušenie rozhodnutia odporcu podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku.

Napokon odvolací súd z predloženého administratívneho spisu tiež zistil, že O. R. (ako darujúci) a Z. S. a Q. R. (ako obdarovaní) nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnosti zapísanej na LV XXXX pozemok registra EKN parcela č. 978/1, orná pôda o výmere 297 m² a parcela č. 978/2 o výmere 288 m² na základe rozhodnutia Správny katastra Košice - okolie zo 16. marca 2011, č. vkladu V 3700/10, ktorého podkladom bola darovacia zmluva zo 17. decembra 2010.

Podľa názoru odvolacieho súdu bolo povinnosťou odporcu pri svojom rozhodovaní o uplatnenom nároku navrhovateľa z 21. septembra 1992 vychádzať z úplne a spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci.

Odporca, ako aj krajský súd pri svojich matematických výpočtoch vychádzali zo skutočnosti, že v čase rozhodovania odporcu bolo na LV č. XXXX zapísané vlastnícke právo k parcele č. 978/1 o výmere 297 m² a k parcele č. 978/2 o výmere 392 m², ktoré však bolo zapísané v prospech O. R., nie v prospech navrhovateľa (žiadateľa). Z pripojených administratívnych spisov podľa názoru odvolacieho súdu vôbec nevyplýva, a odporca sa ani vo svojich rozhodnutiach nezaoberal tým, ako prechádzalo vlastnícke právo k odčleneným parcelám č. 978/1 a č. 978/2. Bez toho podľa odvolacieho súdu odporca nemohol náležite vo veci uplatneného nároku navrhovateľa z 21. septembra 1992 rozhodnúť a preto bol daný aj dôvod pre zrušenie rozhodnutia odporcu podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, keď odporca nedostatočne zistil skutkový stav pre posúdenie veci.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 6. decembra 2013, č. k. 9Sp 25/2013-23 zmenil podľa § 250ja ods. 3 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 492ods. 2 Správneho súdneho poriadku tak, že rozhodnutie odporcu zo 14. júna 2013, č. 2013/00515-12-Kr zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie, v ktorom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250r Občianskeho súdneho poriadku).

V ďalšom konaní bude povinnosťou odporcu v súlade s obsahom administratívnych spisov a na základe doplneného dokazovania ustáliť skutkový stav a podľa výsledkov dokazovania a na základe spoľahlivo zisteného úplného skutkového stavu veci opätovne rozhodnúť o zvyšnej časti reštitučného nároku navrhovateľa v súlade so zákonom č. 229/1991 Zb. a Správnym poriadkom tak, aby odstránil všetky vyššie uvedené pochybenia a zistené nezrovnalosti odvolacím súdom, rešpektujúc jeho právny názor.

V.

Trov prístupného a odvolacieho konania

O trovách prístupného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, s § 224 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Navrhovateľ mal v konaní úspech, nárok na náhradu trov prístupného a odvolacieho konania si uplatnil (§ 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), ich výšku však v lehote určenej podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nevyčísľil, preto mu odvolací súd nepriznal náhradu trov prístupného a odvolacieho konania. Odporca v konaní úspech nemal, nevzniklo mu právo na náhradu trov konania, naviac keď správne orgány zo zákona náhrada trov konania v správnom súdnom konaní neprináleží.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.